

Національна академія наук України
Інститут мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного
(ІМВ НАН України)

03143, м. Київ, вул. Академіка Заболотного, 154
тел.: 044 526-11-79
secretar@imv.org.ua

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор Інституту,
академік НАНУ Микола Співак

« _____ » _____ 2024 р.

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПОРЯДОК ПІДГОТОВКИ
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ
В ІНСТИТУТІ МІКРОБІОЛОГІЇ І ВІРУСОЛОГІЇ
ІМ. Д.К.ЗАБОЛОТНОГО
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ

Оновлено та схвалено Вченою радою
ІМВ НАН України
Протокол № 12 від 07.11.2024 р.

ВСТУП

Це Положення про порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук розроблено відповідно до Конституції України, Закону України «Про вищу освіту», Постанов Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)» та від 19 травня 2023 № 502 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України з питань підготовки та атестації здобувачів наукових ступенів», Порядку присвоєння вчених звань, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19 серпня 2015 р. № 656, Постанови Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 р. № 167 «Про присудження ступеня доктора філософії» (зі змінами), нормативних документів Інституту мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України.

1. ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

1.1. Це Положення визначає механізм підготовки Інститутом мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України (далі ІМВ НАН України) здобувачів вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) та науковому рівнях наукового ступеня доктора філософії та доктора наук.

1.2. Доктор філософії - це освітній і водночас перший науковий ступінь, що здобувається на третьому рівні вищої освіти на основі ступеня магістра (спеціаліста). Науковий ступінь доктора філософії присвоюється разовою спеціалізованою вченою радою, яка утворюється МОН у відповідності до клопотання ІМВ НАН України, за результатами успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньо-наукової програми та публічного захисту дисертації у раді.

1.3. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється в аспірантурі ІМВ НАНУ за очною формою навчання або поза аспірантурою для працівників Інституту за основним місцем роботи.

1.4. Доктор наук - це другий науковий ступінь, що здобувається особою на науковому рівні вищої освіти на основі ступеня доктора філософії/кандидата наук і передбачає набуття найвищих компетентностей у галузі розроблення і впровадження методології дослідницької роботи, проведення оригінальних досліджень, отримання наукових результатів які формують новий напрямок науки або забезпечують розв'язання важливої теоретичної або прикладної проблеми, мають загальнонаціональне або світове значення.

1.5. Науковий ступінь доктора наук присуджується спеціалізованою вченою радою ІМВ НАНУ за результатами публічного захисту наукових досягнень у вигляді дисертації або опублікованої монографії, або за сукупністю статей, опублікованих у вітчизняних і міжнародних рецензованих фахових виданнях, перелік яких затверджується центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

1.6. Підготовка здобувачів наукового ступеня доктора наук здійснюється в докторантурі ІМВ НАНУ за очною (денною) формою навчання або шляхом самостійної підготовки їх наукових досягнень до захисту.

1.7. Підготовка осіб в аспірантурі та докторантурі здійснюється:

- за рахунок коштів державного бюджету (за державним замовленням);
- за рахунок коштів юридичних чи фізичних осіб .

1.8. ІМВ НАН України провадить освітню діяльність на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти на основі ліцензії (Наказами МОН України № 88-л від 05.05.2017 р. «Про ліцензування освітньої діяльності» та № 223-л від 12.06.2023 «Про переоформлення ліцензії»).

На науковому рівні вищої освіти підготовка докторів наук здійснюється без отримання ліцензії.

1.9. Науково-методичне забезпечення та організацію діяльності аспірантури і докторантури здійснює вчена рада ІМВ НАНУ.

1.10. Для врегулювання відносин між аспірантом або докторантом та ІМВ НАНУ укладається договір.

1.11. Вступ до аспірантури та докторантури здійснюється на конкурсній основі відповідно до «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)», Правил прийому до аспірантури ІМВ НАН України.

1.12. Правила прийому до аспірантури та докторантури, затверджує Вчена рада ІМВ НАНУ на основі Правил прийому на навчання до вищих навчальних закладів та в установлені строки оприлюднює їх на офіційному веб-сайті.

1.13. Правила прийому до ІМВ НАН України діють протягом відповідного навчального року і визначають, зокрема:

- порядок, перелік і строки подання документів для вступу до аспірантури та докторантури вищого навчального закладу (наукової установи);
- зміст, форму і строки вступних випробувань для конкурсного відбору вступників до аспірантури та докторантури.

1.14. Нормативний строк підготовки доктора філософії в аспірантурі становить чотири роки, а підготовки доктора наук у докторантурі - два роки.

1.15. Підготовка в аспірантурі чи докторантурі ІМВ НАН України передбачає успішне виконання особою освітньо-наукової або наукової програми, чинної в ІМВ НАН України та проведення власного наукового дослідження. Невід'ємною складовою освітньо-наукової програми аспірантури та наукової програми докторантури є підготовка та публікація наукових статей, тез, виступів на конференціях, симпозіумах.

1.16. Аспіранти (докторанти) проводять наукові дослідження згідно з індивідуальним планом наукової роботи, в якому визначаються зміст, строки виконання та обсяг наукових робіт, а також запланований строк захисту дисертації протягом строку підготовки в аспірантурі та докторантурі. Індивідуальний план наукової роботи погоджується здобувачем з його науковим керівником (консультантом) та затверджується Вченою радою ІМВ НАНУ протягом двох місяців з дня зарахування здобувача до вищого навчального закладу (наукової установи). Індивідуальний план наукової роботи є обов'язковим до виконання здобувачем відповідного ступеня і використовується для оцінювання успішності запланованої наукової роботи. Порушення строків виконання індивідуального плану наукової роботи без поважних причин, передбачених законодавством, може бути підставою для ухвалення Вченою радою ІМВ НАНУ рішення про відрахування аспіранта або докторанта.

1.17. Особа, яка раніше навчалася в аспірантурі чи докторантурі за державним замовленням і не захистилася або була відрахована з неї достроково, має право на повторний вступ до аспірантури чи докторантури за державним замовленням лише за умови відшкодування коштів, витрачених на її підготовку, у визначеному Кабінетом Міністрів України порядку.

1.18. Підготовка в аспірантурі та докторантурі завершується захистом наукових досягнень аспіранта або докторанта у спеціалізованій вченій раді. Здобувачі мають право на вибір спеціалізованої вченої ради.

1.19. Аспірант або докторант у разі дострокового захисту дисертації відраховується з аспірантури або докторантури з дати набрання чинності наказом закладу про видачу диплома доктора філософії або після набрання чинності наказу МОН про затвердження рішення спеціалізованої вченої ради з присудження наукового ступеня доктора наук та видачу диплома доктора наук має право на отримання одноразової виплати в сумі залишку стипендії, передбаченої у бюджеті закладу на відповідний рік підготовки.

1.20. Якщо аспірант захистив дисертацію на другому чи третьому році підготовки в аспірантурі та був обраний за конкурсом на відповідну посаду наукового працівника в ІМВ НАНУ, то загальна сума залишку стипендії нараховується йому як щомісячна надбавка до заробітної плати.

2. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ АСПІРАНТІВ І ДОКТОРАНТІВ

2.1 Аспіранти і докторанти користуються правами здобувачів вищої освіти, визначеними Законом України «Про вищу освіту». З метою належного проведення наукових досліджень аспіранти і докторанти також **мають право на:**

- вільний доступ до всіх видів відкритої наукової інформації, наявної в ІМВ НАНУ, бібліотеках і державних архівах України;

- отримання методичного і змістовного наукового консультування щодо власного дослідження від наукового керівника (консультанта);

- безпечні та нешкідливі умови для проведення наукових досліджень, забезпечення належно обладнаним місцем для наукової роботи;

- академічну мобільність, що реалізується відповідно до Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. № 579 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 13 травня 2022 № 599);

- академічну відпустку, зокрема за станом здоров'я, у зв'язку з вагітністю та пологами, для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку, відповідно до законодавства;

- переривання навчання в аспірантурі з поважних причин з подальшим поновленням;

- брати участь у конкурсах на отримання грантової підтримки наукових досліджень та стипендій, заснованих НАН України, на честь видатних діячів науки, освіти, культури, громадських діячів, а також заснованих Президентом України, Кабінетом Міністрів України, державними чи недержавними органами, підприємствами, установами чи організаціями.

2.2. Аспіранти і докторанти **зобов'язані** виконувати всі обов'язки здобувачів вищої освіти, визначені Законом України «Про вищу освіту». З метою

забезпечення належного проведення наукових досліджень аспіранти і докторанти також зобов'язані:

- виконувати індивідуальний план наукової роботи та систематично звітувати про хід його виконання на засіданні комісії з атестації аспірантів та здобувачів та вченої ради ІМВ НАН України;

- захистити в установлений строк свої наукові досягнення у вигляді дисертації (для аспірантів) та у вигляді дисертації, або опублікованої монографії, або за сукупністю опублікованих у вітчизняних і міжнародних рецензованих фахових виданнях статей (для докторантів) у спеціалізованій вченій раді;

- дотримуватися морально-етичних норм і стандартів поведінки дослідників у відповідній галузі (професії);

- дотримуватися Статуту ІМВ НАНУ, цього Положення і Правил внутрішнього розпорядку ІМВ НАН України.

2.3. Суперечки, які можуть виникати між аспірантами та ІМВ НАНУ, розв'язуються відповідно до Статуту ІМВ НАНУ та чинного законодавства.

2.4. Покладення науковою установою на аспіранта чи докторанта обов'язків, не пов'язаних з виконанням відповідної освітньо-наукової (наукової) програми та підготовкою дисертації (монографії, статей), забороняється

3. ПОРЯДОК ТА УМОВИ ВСТУПУ ДО АСПІРАНТУРИ

3.1. Основною формою підготовки здобувачів освітньо-наукового ступеня доктора філософії на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти є аспірантура.

3.2. До аспірантури на конкурсній основі приймаються особи, які здобули вищу освіту ступеня магістра. До вступних випробувань допускаються особи, які вчасно подали всі необхідні для вступу документи згідно з правилами прийому до ІМВ НАНУ. Приймальна комісія може відмовити особі в допуску до проходження вступних випробувань до аспірантури виключно у зв'язку з неподанням в установлений строк документів, визначених правилами прийому.

3.3. Повний перелік документів, необхідних для вступу до аспірантури, зазначається у Правилах прийому, з якими вступник може ознайомитись на сайті ІМВ НАНУ або безпосередньо у вченого секретаря .

3.4. Особа, яка подає для вступу до аспірантури диплом, що виданий іноземним вищим навчальним закладом, допускається до вступних випробувань нарівні з іншими особами. Зарахування такого вступника здійснюється в разі успішного складення ним вступних випробувань та прийняття вченою радою ІМВ НАНУ рішення про визнання його диплома.

3.5. Перелік вступних випробувань до аспірантури ІМВ НАНУ зазначається у Правилах прийому до ІМВ НАНУ. Результати вступних випробувань до аспірантури дійсні для вступу протягом одного календарного року.

3.6. Вступні випробування до аспірантури зі спеціальності проводяться приймальними комісіями, до складу яких включаються доктори та кандидати наук/доктори філософії, які проводять наукові дослідження з відповідної галузі знань і спеціальності, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти.

3.7. Програма вступних випробувань зі спеціальності розробляється гарантом і членами проектної групи відповідної освітньо-наукової програми і затверджуються вченою радою ІМВ НАН України.

3.8. Програма вступних випробувань зі спеціальності оприлюднюються на веб-сайті ІМВ НАН України.

3.9. Вступники, які без поважних причин не з'явилися на вступні іспити у зазначений розкладом час, а також ті, знання яких було оцінено як «незадовільно», до участі в наступних вступних випробуваннях не допускаються. Повторне складання вступних іспитів не дозволяється. Результати вступних випробувань до аспірантури дійсні для вступу до ІМВ НАН України протягом одного календарного року.

3.10. Апеляції на результати вступних випробувань розглядає апеляційна комісія ІМВ НАН України, склад та порядок роботи якої затверджуються наказом директора.

3.11. За результатами проведення вступних випробувань до аспірантури приймальна комісія приймає рішення щодо кожного вступника за процедурою, визначеною правилами прийому до ІМВ НАНУ. Рішення приймальної комісії про зарахування до аспірантури затверджується наказом директора ІМВ НАНУ, який оприлюднюється в установленому порядку.

3.12. Аспіранту рішенням Вченої ради ІМВ призначається науковий керівник з числа наукових або науково-педагогічних працівників з науковим ступенем.

3.13. Науковий керівник аспіранта здійснює наукове керівництво роботою над дисертацією, надає консультації щодо змісту і методології наукових досліджень аспіранта, контролює виконання індивідуального плану наукової роботи та індивідуального навчального плану аспіранта і відповідає перед Вченою радою ІМВ НАНУ за належне та своєчасне виконання обов'язків наукового керівника.

3.14. Науковий керівник, який є доктором наук, може здійснювати одночасне наукове керівництво (консультавання), як правило, не більше п'яти здобувачів наукових ступенів, включаючи тих, що здобувають науковий ступінь доктора наук.

3.15. Науковий керівник, який має ступінь доктора філософії / кандидата наук, може здійснювати одночасне наукове керівництво роботою над дисертаціями, як правило, не більше трьох здобувачів наукового ступеня доктора філософії.

3.16. На здійснення наукового керівництва роботою над дисертацією одного аспіранта (здобувача ступеня доктора філософії) науковому керівникові в ІМВ НАН України щороку відводиться навантаження у розмірі 40 годин щорічно (з можливістю перегляду цієї норми за наявності відповідних коштів у кошторисі).

3.17. Рішення про зміну наукового керівника, як виняток, приймається Вченою радою ІМВ НАН України на підставі заяви аспіранта або керівника.

4. ПІДГОТОВКА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ В АСПІРАНТУРІ

4.1. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі здійснюється за освітньо-науковою програмою та навчальним планом, що затверджуються Вченою радою ІМВ НАН України.

Протягом строку навчання в аспірантурі аспірант зобов'язаний виконати всі вимоги відповідної освітньо-наукової програми ІМВ НАН України, зокрема

здобути теоретичні знання, уміння, навички та інші компетентності, достатні для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіти методологією наукової та педагогічної діяльності, а також провести власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та/або практичне значення, та захистити дисертацію.

4.2. Освітньо-наукові програми, чинні в ІМВ НАН України та навчальний план аспірантури ІМВ НАНУ складаються з освітньої та наукової складових. Навчальний план аспірантури містить інформацію про перелік та обсяг навчальних дисциплін (42 кредити Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі - ЄКТС)), послідовність їх вивчення, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, графік навчального процесу, форми поточного і підсумкового контролю. За заявою аспіранта, як виняток, деякі навчальні дисципліни можуть бути перенесені на інший семестр.

4.3 Освітньо-наукова програма та навчальний план аспірантури є основою для формування аспірантом індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи, які погоджуються з науковим керівником та затверджуються Вченою радою ІМВ НАН України протягом трьох місяців з дня зарахування особи до аспірантури. Індивідуальний навчальний план аспіранта повинен містити перелік дисциплін за вибором аспіранта в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС. При цьому аспіранти мають право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти та інших науково-освітніх програм і які пов'язані з тематикою дисертаційного дослідження, за погодженням із своїм науковим керівником та керівником відповідного відділу/підрозділу ІМВ НАН України. Аспірант має право змінювати свій індивідуальний навчальний план за погодженням із своїм науковим керівником у порядку, який затверджується Вченою радою.

4.4. Усі аспіранти незалежно від форми навчання зобов'язані відвідувати аудиторні заняття і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені індивідуальним навчальним планом аспіранта та освітньо-науковою програмою аспірантури ІМВ НАН України.

4.3. Освітньо-наукові програми аспірантури, чинні в ІМВ НАН України, мають включати не менше чотирьох складових, що передбачають набуття аспірантом таких компетентностей відповідно до Національної рамки кваліфікацій:

- здобуття глибинних знань зі спеціальності і галузі знань, за якою аспірант проводить дослідження, зокрема засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань за обраною спеціальністю, оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку (обсяг цієї складової – 23 ЄКТС (дисципліни циклу професійної підготовки та вільного вибору);

- оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору (орієнтовний обсяг такої освітньої складової становить 6 кредитів ЄКТС);

- набуття універсальних навичок дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою,

застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, організації та проведення навчальних занять, управління науковими проектами та/або складення пропозицій щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності (обсяг такої освітньої складової становить 2 кредити ЄКТС);

- здобуття мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою (англійською або іншою відповідно до специфіки спеціальності) в усній та письмовій формі, а також для повного розуміння іноземних наукових текстів з відповідної спеціальності (обсяг такої освітньої складової становить 8 кредитів ЄКТС);

- оволодіння навичками педагогічної та викладацької діяльності, підготовки та читання лекцій студентам з використанням наочних матеріалів; оволодіння навичками проведення практичних/лабораторних занять зі студентами з використанням знань та методів, отриманих під час навчання в аспірантурі і виконання експериментальної частини дисертаційної роботи (обсяг цієї складової становить 1 ЄКТС)

4.4. Аспірант, який підтвердив рівень свого знання іноземної мови, зокрема англійської, дійсним сертифікатом тестів TOEFL, або International English Language Testing System, або сертифікатом Cambridge English Language Assessment, на рівні B2 та вище загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти, має право на зарахування відповідних кредитів, передбачених освітньо-науковою програмою аспірантури, як таких, що виконані у повному обсязі і використання обсягу навчального навантаження, передбаченого для набуття мовних компетентностей, для здобуття інших компетентностей (за погодженням з науковим керівником).

4.5. Вчена рада ІМВ НАН України має право прийняти рішення щодо визнання набутих аспірантом в інших навчальних закладах (наукових установах) компетентностей з однієї чи декількох навчальних дисциплін (зарахувати кредити ЄКТС), обов'язкове здобуття яких передбачено освітньо-науковою програмою аспірантури ІМВ НАН України.

4.6. Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає проведення власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукового керівників керівника та оформлення його результатів у вигляді дисертації.

4.7. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання актуального наукового завдання у відповідній галузі знань та спеціальності або на межі кількох галузей, результати якого становлять оригінальний внесок у відповідну галузь знань та оприлюднені у відповідних публікаціях.

4.8. Наукова складова освітньо-наукової програми оформляється у вигляді індивідуального плану наукової роботи аспіранта і є невід'ємною частиною навчального плану аспірантури.

4.9. Підсумкова атестація здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється спеціалізованою вченою радою, утвореною для проведення разового захисту, на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.

Стан готовності дисертації аспіранта в ІМВ НАН України до захисту визначається науковим керівником, а також розглядається на засіданні наукового

відділу (з залученням членів відповідної секції Вченої ради ІМВ НАН України з призначенням двох рецензентів і трьох членів спеціалізованої вченої ради ІМВ НАНУ для визначення відповідності представлені роботи вимогам МОН України.

Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання аспірантом його індивідуального навчального плану.

4.10. Ступінь доктора філософії присуджується разовою спеціалізованою вченою радою ІМВ НАНУ за результатами успішного виконання здобувачем вищої освіти ступеня доктора філософії освітньо-наукової програми і публічного захисту дисертації у разовій спеціалізованій вченій раді. Утворення разової спеціалізованої вченої ради відбувається відповідно до чинного законодавства.

Аспірант чи здобувач, який виконав освітньо-наукову програму в ІМВ НАН України, може звернутись з клопотанням до іншого закладу вищої освіти (наукової установи) про створення разової спеціалізованої Вченої ради.

4.11. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії за державним замовленням здійснюється виключно в аспірантурі за очною (денною) формою навчання.

4.12. Державне замовлення на підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі за спеціальностями розподіляється на конкурсній основі між вищими навчальними закладами та науковими установами. До участі в конкурсі на розміщення державного замовлення допускаються лише вищі навчальні заклади та наукові установи, які на момент проведення конкурсу мають ліцензію на провадження освітньої діяльності на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти за відповідною спеціальністю.

4.13. Кількість аспірантів, підготовка яких здійснюється поза державним замовленням, та вартість такої підготовки визначаються Вченою радою ІМВ НАНУ з урахуванням ліцензійного обсягу та можливостей забезпечення кваліфікованого наукового керівництва і задоволення освітніх потреб аспірантів за відповідною спеціальністю.

5. ПІДГОТОВКА ЗДОБУВАЧІВ СТУПЕНЯ ДОКТОРА НАУК У ДОКТОРАНТУРІ

5.1. З метою завершення роботи над науковими дослідженнями та оформлення їх результатів та/або для підготовки публікацій до захисту для здобуття наукового ступеня доктора наук особа має право вступити до докторантури ІМВ НАН України. Протягом строку перебування у докторантурі докторант має захистити у спеціалізованій вченій раді результати своїх наукових досягнень у вигляді дисертації, або опублікованої монографії, або наукової доповіді за сукупністю статей, опублікованих у вітчизняних і міжнародних рецензованих фахових виданнях, перелік яких затверджується МОН України. Здобувач наукового ступеня доктора наук у дисертації (монографії, сукупності наукових робіт) повинен представити узагальнення самостійних досліджень стосовно актуальної наукової проблеми (групи проблем) у межах однієї або кількох галузей знань, результати яких забезпечують розв'язання важливої теоретичної або прикладної проблеми, мають загальнонаціональне або світове значення, є достовірними та пройшли широку апробацію. Перебування у докторантурі не є обов'язковою умовою для подання наукових досягнень до

спеціалізованої вченої ради та подальшого їх публічного захисту для здобуття ступеня доктора наук.

5.2. Докторантура відкривається за рішенням Вченої ради ІМВ НАНУ, що затверджується наказом директора за умови наявності трьох штатних працівників - докторів наук з відповідної або суміжної спеціальності. Наявність підстав для відкриття докторантури перевіряється державним замовником під час проведення конкурсу на розміщення державного замовлення.

5.3. Прийом до докторантури або надання творчої відпустки здійснюється з урахуванням наукових, науково-технічних досягнень за обраною спеціальністю відповідно до встановлених вимог. До докторантури приймаються особи, які мають науковий ступінь доктора філософії (кандидата наук), наукові здобутки та опубліковані праці з обраної спеціальності (зокрема публікації в міжнародних реферованих журналах, індексованих в наукометричних базах, згідно з вимогами до рівня наукової кваліфікації осіб, які здобувають наукові ступені) і які мають наукові результати, що потребують завершення або оформлення у вигляді дисертації, монографії чи наукової доповіді за сукупністю статей.

5.4. Для вступу до докторантури вступник не менше ніж за два місяці до вступу подає розгорнуту пропозицію, в якій міститься план дослідницької роботи та/або інформація про обсяг наукової роботи, необхідної для підготовки результатів проведених досліджень до захисту. Протягом місяця з дня надходження документів від усіх вступників відповідний відділ заслуховує їх наукові доповіді і шляхом голосування визначає можливість зарахування кожного вступника до докторантури та подає висновки на розгляд Вченої ради ІМВ НАНУ.

5.5. Перелік та строк подання документів, необхідних для вступу до докторантури визначається в правилах прийому ІМВ НАНУ, оголошений на сайті інституту.

5.6. Вчена рада вищого ІМВ НАНУ у місячний строк розглядає висновки відділу ІМВ НАНУ щодо кожного вступника і приймає рішення про його зарахування до докторантури та відповідно до наданої характеристики наукової діяльності вступника призначає докторанту наукового консультанта з числа штатних науково-педагогічних або наукових працівників ІМВ НАНУ із ступенем доктора наук з відповідної спеціальності. Рішення Вченої ради затверджується і оформляється наказом директора ІМВ НАНУ. У разі відмови Вчена рада ІМВ НАН України надає вступнику обґрунтоване пояснення причин такої відмови.

5.7. Науковий консультант може здійснювати підготовку лише одного докторанта.

5.8. На здійснення наукового консультування докторанта в ІМВ НАН України щороку відводиться навантаження у розмірі 40 годин щорічно (з можливістю перегляду цієї норми за наявності відповідних коштів у кошторисі).

5.9. Державне замовлення на підготовку здобувача вищої освіти ступеня доктора наук в докторантурі за спеціальностями розподіляється на конкурсній основі між вищими навчальними закладами та науковими установами, у яких діють спеціалізовані вчені ради з відповідних спеціальностей.

5.10. Щорічна атестація докторанта здійснюється Вченою радою ІМВ НАН України. Результати атестації затверджуються директором ІМВ НАН України.

5.11. Здобувачі наукового ступеня доктора наук захищають дисертації у м спеціалізованій вченій раді Д 26.233.01 при ІМВ НАН України із захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора наук за наступними спеціальностями: **03.00.06 – вірусологія; 03.00.07 – мікробіологія; 03.00.20 – біотехнологія**

Здобувачі наукового ступеня доктора наук право подавати до захисту свою дисертаційну роботу до іншого вищого навчального закладу (наукової установи), де функціонує постійно діюча спеціалізована вчена рада з відповідної спеціальності.

6. ВІДРАХУВАННЯ, ПЕРЕРИВАННЯ НАВЧАННЯ, ПОНОВЛЕННЯ І ПЕРЕВЕДЕННЯ АСПІРАНТІВ ТА ДОКТОРАНТІВ

6.1. Підставами для відрахування аспірантів та докторантів є:

- 1) завершення навчання за відповідною освітньо-науковою (науковою) програмою;
- 2) власне бажання;
- 3) переведення до іншого вищого навчального закладу(наукової установи);
- 4) невиконання навчального плану (для докторів філософії);
- 5) порушення умов договору (контракту), укладеного між ІМВ НАНУ та особою, яка навчається, або фізичною (юридичною) особою, яка оплачує таке навчання;

б) інші випадки, передбачені законом.

6.2. Здобувачі вищої освіти можуть переривати навчання (з наданням академічної відпустки) у зв'язку із обставинами, які унеможливають виконання індивідуального плану роботи:

- за станом здоров'я; - перебування у відпустці у зв'язку з вагітністю та пологами, доглядом за дитиною до досягнення нею трирічного віку;
- призовом на строкову військову службу у разі втрати права на відстрочку від неї;
- сімейними обставинами;
- навчанням чи стажуванням в освітніх і наукових установах (у тому числі іноземних держав).

6.3. Загальний термін переривання у навчанні у зв'язку з хворобою не може перевищувати один рік. Здобувачам вищої освіти, призваним на військову службу у зв'язку з оголошенням мобілізації, гарантується збереження місця навчання та стипендії. Здобувачам вищої освіти, які реалізують право на академічну мобільність, протягом навчання, стажування чи здійснення наукової діяльності в іншому навчальному закладі (науковій установі) на території України чи поза її межами гарантується збереження місця навчання та виплата стипендії відповідно до положення про порядок реалізації права на академічну мобільність. Такі особи не відраховуються зі складу здобувачів вищої освіти.

6.4. Для оформлення академічної відпустки аспірант/докторант не пізніше ніж за п'ятнадцять днів до початку бажаного терміну переривання подає на ім'я директора ІМВ НАНУ заяву, погоджену з науковим керівником (консультантом). До заяви повинні додаватися документи, які підтверджують обґрунтованість причини переривання (офіційне запрошення на стажування, підтвердження

отримання гранту, лікарняні листи, довідка ЛКК, свідоцтво про народження дитини тощо).

6.5. Переривання та продовження навчання в аспірантурі або перебування у докторантурі оформлюється відповідним наказом. Період переривання не включається до терміну навчання в аспірантурі або перебування у докторантурі. Стипендія на період переривання навчання не сплачується.

6.6. У випадку, якщо аспірант/докторант після закінчення терміну академічної відпустки не поновив свій статус, тобто не зареєструвався в ІМВ НАНУ протягом десяти днів, то він/вона підлягає відрахуванню з останнього дня переривання навчання в аспірантурі або перебування у докторантурі, зазначеного у наказі.

6.8. Особи, які раніше пройшли повний курс підготовки в докторантурі, а також відраховані з неї, права на повторний вступ до докторантури не мають.

7. КОНТРОЛЬ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ДОТРИМАННЯ ВИМОГ ПОЛОЖЕННЯ

7.1. Загальний контроль за дотриманням вимог цього Положення здійснюють директор ІМВ НАНУ та заступник директора з наукової роботи.

7.2. Безпосередній контроль за дотриманням вимог Положення здійснює учений секретар ІМВ НАНУ.

8. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

8.1. Положення вводиться в дію з дня його затвердження Вченою радою.

8.2. Зміни та доповнення до Положення у разі потреби можуть за рішенням Вченої ради ІМВ НАНУ.

8.3. Дія Положення скасовується наказом директора ІМВ НАНУ за рішенням Вченої ради ІМВ НАНУ